

Oplevelser på DN cykeltur søndag den 1. oktober

Den overordnede turplan fremgår af folderen med tilhørende kort, hvor de 12 stoppunkter på turen er markeret. Turen starter kl. 10.00 ved Turistvej (punkt 1 på kortet) og forventes at slutte kl. 15.40 ved Stenløkken (punkt 12 på kortet). Ved hvert af de angivne stoppunkter på ruten, holder vi 10 minutter, hvor der gives en kort orientering om området og de særlige fredningsinteresser, der er knyttet til stedet.

1. Turistvej – mødetidspunkt for den samlede tur 10.00 – afgang på turen 10.15

Christian Mørup Jensen orienterer.

Der bydes velkommen til den samlede cykeltur, hvormed vi i DN Rudersdal vil markere 100 året for Danmarks første naturfredningslov. På turen cykler vi igennem sammenhængende fredede områder, der omgiver Rudersdal Kommune og giver adgang til naturoplevelse i nærområdet for kommunens 56.000 indbyggere. Fra Turistvej ser vi ud over Vaserne og Frederikslund Skov, der blev fredet i 1946 og 47, og er et af de mest attraktive naturområder langs Furesøen. I 1970'erne var der planer om at omdanne Turistvej til en trafikvej. Men med en stærk indsats fra DN og lokalområdets borgere blev der i 1983 vedtaget en supplerende fredning, hvormed nye vejanlæg i området blev stoppet. I 1999 købte Aage V. Jensens Naturfond en stor del af området og overdrog det til Fugleværnsfonden.

2. Holte Roklub – ankomst 10.35 – afgang 10.45

Annette Palm orienterer.

Området som adgangsvej til naturoplevelserne ved Furesøen og som rekreativt område belyses. Herunder sættes fokus på mulighederne for regulering af parkeringsforholdene med henblik på beskyttelse af naturområdet. Med den nye gangbro på Christian Winthers Sti langs Furesøen er adgangen til ophold og oplevelse i naturen forbedret væsentligt.

3. Rasteplass ved Ørholm Station – ankomst 11.15 – afgang 11.25

Steffen Schmidt orienterer.

Mellem Lyngby Sø og udløbet i Øresund har der omkring Mølleåen tidligere været et hav af småfredninger og deklamationer. For at skabe en sammenhæng i fredningen af området omkring Mølleåen og intentionerne med fredningen, er de i 2001 blevet samlet under en stor fredning. Det har skabt et overblik over intentionerne med fredningen og et fælles grundlag for administration og opfølgning af fredningsbestemmelserne. Det er særlig vigtigt at fastholde denne sammenhæng, da Mølleåen danner kommunegrænse mellem Rudersdal Kommune og Lyngby Taarbæk Kommune, som har det lokale ansvar for at administrere bestemmelserne sammen med de to lokale naturfredningsforeninger.

Ådalen har en række landskabelige, naturmæssige, kulturhistoriske og rekreative værdier, der er unikke i Danmark, og som kræver en særlig pleje på hele strækningen. Vi følger ådalen forbi Ørholm Mølle og Nymølle, hvor vi hører historien om kulsvierne, der passerede området på deres vej med trækul til København. Langs Mølleåstien passerer vi Skt. Ansgars Kilde i Ravnholm Skov.

4. De ovale kolonihaver i Nærum – ankomst 11.45 – afgang 11.55

Sonja Poll orienterer.

Kolonihaverne er tegnet af Havearkitekt C. Th. Sørensen og er opført fra 1948-52. De blev fredet i 1991 og besøges hvert år af have- og landskabsarkitekter fra Europa, USA og Japan.

5. Rastepads ved Kikhanerenden i Nærum – ankomst 12.15 – afgang 12.25

Steffen Schmidt orienterer.

Egebækgårds jorder blev i 1952 frivilligt fredet af ejeren for at sikre landskabet mod byudvikling fra Nærum i syd og fra Gammel Holte i nord. Landskabet omkring Egebækgård er primært dyrkede marker. Der er to mindre søer, og i området mod syd langs Bebyggelsen i Nærum løber Kikhanerenden gennem et sammenhængende fredet vådområde med enge, overdrev og skov. Kikhanerenden løber fra vandskellet ved Attemosevej og ud til Øresund. Der er i de senere år gjort en indsats for at rense vandet i dette vandløb.

Den videre tur går mod vandskellet ved Kalvemose over de fine bakkeformationer i den sydlige del af Søllerød Naturpark med sammenhængende græsningsarealer.

6. Kalvemose ved Kirkeskoven – ankomst 12.40 – afgang 12.50

Steffen Schmidt orienterer.

Ved Attemosevej kommer vi til det nord- sydgående vandskel i kommunen, hvor Kikhanerenden løber mod øst til Øresund og Kalvemose løber mod vest gennem Søllerød Sø til Furesøen. Det er et meget markant landskabstræk, hvor vi sætter fokus på vandkvaliteten i de to vandløb mod øst og vest.

7. Brygger I. C. Jacobsens eg i nordlige del af Søllerød Naturpark – ankomst 13.05 – afgang 13.15

Trine og Knud Sthyr orienterer.

Her midt i Søllerød Naturpark sættes fokus på begrebet naturparker, der stammer fra 1962, hvor der blev nedsat en naturfredningskommission, som visionært udpegede områder, hvor en naturpark kunne oprettes. I Københavnsområdet var Søllerød Naturpark et af de 3 områder, der blev sat på tegnebrættet. På det grundlag tog DN initiativ til at få iværksat en række af de fredninger, der i dag udgør grundlaget for Søllerød Naturpark.

8. Høje Sandbjerg – ankomst 13.30 – afgang 14.00

Karsten Ive orienterer.

Det er det højeste punkt i kommunen på 85 m med en fin udsigt ud over Øresund og mod Høsterkøb. Der fokuseres på de geologiske forhold omkring dannelsen af bakkeformationerne i Søllerød Naturpark.

Vi holder frokostpause på Høje Sandbjerg med den flotte udsigt, hvor DN byder på vand med brus i.

9. Femsølyng – ankomst 14.25 – afgang 14.35

Annette Palm orienterer.

Området blev fredet i 1947. Der er udført naturpleje i Femsølyng siden 1990, og i 2005 er området udlagt som "kohave". I dag er der indgået græsningsaftale med det økologiske brug Stengården, hvis kreaturer afgræsser området. Vi gør holdt ved den nuværende shelterplads, som påtænkes flyttet.

10. Åsebakken – ankomst 14.50 – afgang 15.00

Karsten Ive orienterer.

Området mellem Sjælsø og Rudeskov blev fredet i 1993 på initiativ af DN, der sammen med den daværende Birkerød Kommune og Frederiksborg Amt foreslog området fredet for at sikre, at det holdes åbent og ubebygget. Det er en af de mest storslåede udsigter over de værdifulde landskaber i Nordsjælland, hvor Sjælsø og Furesø udgør de to centrale attraktioner for naturoplevelse tæt ved København. Allerede i "Den grønne betænkning" fra 1936 var det tanken at forbinde disse naturområder med en grøn sti, der skulle give befolkningen i hovedstadsregionen adgang til naturoplevelse.

En væsentlig del af "Sjælsøstien" blev allerede anlagt i 1940'erne gennem Eskemose Skov og videre forbi Jægerhytten som led i de store stiplaner nord for København. Med de seneste tiltag med videreførelse af dette stiforløb vest om Sjælsø gennem Allerød Kommune, er det hensigten at føre stien hele vejen rundt nord om søen gennem Hørsholm Kommune. Det åbner for videre forbindelser til andre stiforløb ud i det Nordsjællandske naturområde.

11. Jægerhytten – ankomst 15.15 – afgang 15.25

Annette Palm orienterer.

Eskemose Skov, hvor Jægerhytten ligger i skovbrynet mod vest med udsigt over Sjælsø, er en del af det store skovområde, der frem til slutningen af 1700-tallet hørte under Hirsholm Gods, og som tjente til kongeligt jagtrevir. Vi kender alle historien om Dronning Caroline Mathilde, der her mødtes med Struense og drev lystig "leg" sammen.

Skoven ligger på de nordvendte skråninger ned mod Sjælsø, hvor der er et væld af naturlige kilder, der springer med rent kildevand. I 1942 blev Eskemose Skov fredet for at sikre det rene vand i kilderne og drive skoven med bøg, eg, ask og andre naturligt forekommende arter af træer. Det kupperede landskab vest for Eskemose Skov ned mod Sjælsø blev fredet i 1940 for at bevare det som et åbent græsningsareal med udsigt over søen.

Dette sammenhængende naturområde omkring Jægerhytten, med udsigt over Sjælsøstien, der snor sig gennem landskabet langs søbredden, er et unikt miljø, der siden 1940'erne har været et attraktivt naturmiljø for nærområdet og et udflugtsmål for Københavnsområdet.

12. Stenlykken – ankomst 15.40 – turens afslutning

Christian Mørup Jensen orienterer.

Som opsamling på turen gives en kort beskrivelse af de planlægningsmæssige indsatsområder, der er baggrunden for de oplevelser, en cykeltur gennem de fredede områder i Rudersdal Kommune giver. Grundlaget blev lagt i 1936 med "Den grønne betænkning" for Københavnsregionens grønne områder. Den skulle give befolkningen i hovedstadsområdet adgang til naturoplevelse.

Som turen vil vise, er denne vision i stort omfang opfyldt med de grønne stier langs Furesøen, Mølleåen, gennem Søllerød Naturpark og langs Sjælsø. Det er sket gennem et konstruktivt samarbejde mellem engagerede borgere og fremsynede politikere, hvor naturfredningsloven har været et fælles redskab til at skabe det samspil mellem by og natur, der kendetegner Rudersdal Kommune. I denne proces har Danmarks Naturfredningsforening været en central aktør.

Men vi mangler at få sluttet ringen med en grøn sti vest om Birkerød og Bistrup, som vil binde de store landskabstræk omkring Sjælsø og Furesøen sammen. Allerede i "Den grønne betænkning" fra 1936 var der skitseret en sådan stiforbindelse. Med fredningen af Stavnsholt kilen er der skabt en sammenhængende grøn kile mellem Sjælsø og Furesøen. Nu mangler vi bare at binde området sammen med en grøn stiforbindelse! Med en sådan sti vil hele baglandet i Birkerød og Bistrup få adgang til de fredede landskaber vest for byen.

Denne sti vil understøtte det igangværende projekt med at skabe en sti rundt om Sjælsø. Dermed skabes sammenhæng i det overordnede grønne stinet videre ud i det nordsjællandske landskab, som det var skitseret i planerne fra 1936.

DN Rudersdal vil tage initiativ til at bringe forslaget frem til drøftelse, så det kan indgå i den videre udvikling af grønne stier, der skaber adgang til naturen.

På vegne af DN Rudersdal
Christian Mørup Jensen